

← תערוכה

צילום: יוגב ועמנו ארט סטוט

תערוכת השטיחים. במבנה הייחודי בבאר שבע

סיפורי שטיחים

מוזיאון חדש לתרבות האסלאם

ב-1906 הקימו העות'מנים מסגד גדול בבאר שבע, סמוך למתחם הסאראיה, שכיום הוא חלק מהעיר העתיקה. עד קום המדינה שימש המבנה היפהפה כמסגד וכמרכז דתי. ב-1953 הפך למוזיאון ארכיאולוגי ואתנוגרפי, שבו הוצגו החיים והתרבות של הנגב.

עם השנים הפך הבניין למבנה מסוכן, פתחיו נחתמו, והוחל תהליך של שיקום ושימור. בסוף התהליך שבה תפארתו לימיה כקדם.

העירייה, שביקשה לפתוח את המוזיאון מחדש, נתקלה בהתנגדות ובמאבק ציבורי להשיב לו את ייעודו המקורי כמסגד. בג"ץ הכריע לבסוף, וקבע ש"המבנה יהווה מוזיאון שיוקדש באופן ייחודי לתרבות האסלאם ועמי המזרח". לאחרונה, כעבור שלוש שנים והרבה עבודה מעמיקה, נפתח המוזיאון מחדש.

הבניין הוא מלאכת מחשבת של אדריכלות אסלמית: קשתות מחודדות, פיתוחי אבן, עיטורים וערבסקות. עבודות השימור היו מדויקות ונאמנות למקור, והתוצאה היא שהמבנה עצמו הוא המוצג הראשון בתערוכה המרהיבה. בחצר הקטנה שהוסבה לגן מוצגים ממצאים ארכיאולוגיים מהתקופה המוסלמית שהשאילה רשות העתיקות, ובהם פריטי אבן מעוטרים במוטיבים צמחיים, כתובות, גילופי שיש עות'מאניים, פסיפס אבן ועוד.

במוזיאון יתארחו תצוגות קבע ותערוכות מתחלפות, בדגש על יצירות מסורתיות ומודרניות, שיבטאו את שפתה של תרבות האסלאם במרחב המזרח תיכוני, היסטורית ועכשווית. התערוכה הראשונה, "קשרים", עוסקת בשטיחים. בחללי המוזיאון נפרסו שטיחים מאיראן, מטורקיה ומהקווקז, חלקם עתיקים מהמאה ה-18 וגם חדישים יותר.

השטיחים מונחים על במות קטנות, חלקם מוגנים בזכוכית והם מכסים שטח נכבד מהרצפה. בתערוכה נקשרים המזרח והמערב, הקודש והחול, העבר וההווה בשימושים השונים של השטיחים. אלה חולקו לשלוש קבוצות: שטיחי תפילה, שטיחי גן ושטיחי מדליון. המוצגים, שהושאלו ממוזיאונים ומאוספים פרטיים, צבעוניים ומרשימים בדוגמאות היפות ובעושרם האומנותי.

את הפן המודרני מייצגות עבודות וידיאו, לצד צילומי אומנות עכשווית, שעוסקים במרכזיותו של השטיח בחברה המסורתית, כמו גם בזו המודרנית. בתערוכה נוספת, שמשלימה את התמונה, מוצגים חפצים מהמסגד לצד דפי קוראן מעוטרים וכריכות, שאולי היו השראה לאריגה או לקשירה של שטיחים.

העצמאות 60 באר שבע, ב', ג', ה',
10:00-16:00, ו' ושבת עד 14:00,
ד' 12:00-19:00, טל' 08-6993535

אודלי גנוסר